

La casa di Pulcinella

Pulcinella is een eeuwenoude schelmfiguur. Hij wordt zowel in menselijke als in poppengedaante opgevoerd.

Doordat Italiaanse komedianten en poppenspelers veel rondtrokken, werd Pulcinella in verschillende landen bekend. Uit hem zijn in heel Europa ‘nakomelingen’ ontstaan, zoals de oud-Hollandse *Jan Klaassen*.

Wit en zwart

In tegenstelling tot zijn buitenlandse verwanten, die een bont kostuum dragen, gaat Pulcinella geheel in het *wit* gekleed. De bovenste helft van zijn gezicht is bedekt met een *zwart halfmasker*.

Napolitaan

Pulcinella is een Napolitaan. In de poppenkast – *La casa di Pulcinella* (‘Het huis van Pulcinella’) – zie je vaak de *Vesuvius* en de *baai van Napels* als decor. De wanden van de kast zijn van doek. Door een *spleet* in het midden stapt de poppenspeler naar binnen en naar buiten.

Vecchio San Carlino

Op het fries boven de toneelopening is de naam *Vecchio San Carlino* geschilderd, een verwijzing naar een Napolitaans volkstheater waar Pulcinella-komedianten optraden. ‘Vecchio’ betekent ‘oud’. Rond het toneel zijn emblemen afgebeeld. Links is het profiel van Pulcinella’s kop te zien, met de vorm van een *maansikkel*; daaronder de *bezem* waarmee hij zijn stoepje schoonveegt, een symbolisch verdrijven van het kwaad. Het profiel rechtsboven is van de *agent*, daaronder zijn *geweer*.

Masker

Onder de toneelopening prijkt Pulcinella’s *masker*. Door de gaten in de ogen kan de poppenspeler – vanuit zijn verborgenheid – de reacties van het publiek waarnemen.